

Club de lectura de la Biblioteca de Moià.

Sessió de maig de 2007: *El callejón de los milagros*, de Naguib Mahfuz (1994).

AUTOR

Naguib Mahfuz va néixer el 1911 al Caire, a la barriada de Gamaliya. En el brogit dels barris populars de la ciutat va trobar el bagatge per a la construcció dels personatges i l'ambientació de les seves obres. El 1934 es va llicenciar en Filosofia a la Universitat del Caire. Va treballar com a periodista i va decidir dedicar-se a l'escriptura, una dedicació que va combinar amb la feina burocràtica en diversos ministeris del govern del seu país. Durant aquest període, va projectar quaranta novel·les històriques ambientades en l'època dels faraons, de les quals solament en va publicar tres; va abandonar aquest projecte tan ambiciós i va començar a escriure sobre temes contemporanis, en els quals fixa una mirada atenta als canvis socials i a la sensibilitat moral i política del seu país, però sense bandejar els conflictes personals individuals.

També va escriure alguns guions cinematogràfics. L'èxit, però, el va aconseguir amb la publicació de *Trilogía de El Cairo* (*El palacio del deseo*, *Entre dos palacios* i *La azucarera*). Al llarg de tota la seva obra es reflecteix, d'una banda, un gran coneixement de la societat del Caire i egípcia, que és vista a través del mirall de la novel·la russa i francesa del XIX; i, de l'altra, una capacitat extraordinària per revelar els misteris de les relacions humanes. El 1972 va rebre el premi nacional de les lletres egípcies i el 1988 va guanyar el Nobel de Literatura. Sis anys després va ser atacat i ferit per un fanàtic integrista que l'acusava d'escriure llibres blasfems contra Mahoma. Des d'aleshores està gairebé cec i sord. No obstant això, manté l'actitud vital que sempre l'ha caracteritzat: l'interès i la curiositat per la societat que l'envolta. Una societat, l'egípcia, que sovint esdevé un carreró sense sortida.

OBRA

Un carreró situat al cor d'una ciutat de passat esplendorós, l'enigmàtica i cosmopolita ciutat del Caire, és l'indret on Naguib Mahfuz explica aquesta història apassionant i quotidiana, i on recrea amb gran plasticitat l'ambient dels barris de la ciutat i la vida dels joves arrelats als seus costums, però malmesos per les tenses interferències occidentals. A través dels diversos personatges que hi viuen i de la trama que els uneix, l'autor ens mostra fidelment les contradiccions i els enormes canvis soferts per la societat egípcia a partir dels anys quaranta del segle XX. *El callejón de los milagros* és considerada una obra clau de la prosa àrab i mundial.

PERSONATGES

Dins del carreró, paradigma d'un microcosmos particular, atapeït de colors, d'olors i de remors, s'entrecreuen les vides d'una sèrie de personatges dels baixos fons de la ciutat que lluiten de manera diferent per la supervivència. Mahfuz ens convida a endinsar-nos en el cor i en el pensament de cadascun dels personatges d'aquesta novel·la coral. D'aquesta manera podem comprovar el canvi substancial que s'esdevé en l'actriu principal de l'obra: Hamida, la noia bella, esquerpa, que respecta les tradicions, que es promet amb el màrtir Abbas i que es converteix en prostituta. O podem observar l'entrançable oncle Kamil, que és feliç amb poca cosa. El propietari del cafè, homosexual i addicte a l'haixix, Kirsha. O la insatisfacció del ric del carreró, Salim Alwam. La representació de la misèria i la soledat d'un personatge ben curiós, Zaita. O la tragèdia de la vídua Afifi, que cerca desesperadament un altre marit. El xeix Darwish, que no té sostre ni família. La concepció de l'amor universal d'Hussaini, etc.

SUGGERIMENTS PER A LA LECTURA

- Què creieu que resumeix, significa, connota el títol de la novel·la?
- A la ciutat del Caire, amb un passat esplendorós, es reflecteixen els canvis que han patit la societat i la personalitat egípcies. Com es poden veure aquests canvis en *El callejón de los milagros*?
- Tot i que l'obra se centra en una realitat local, un carreró concret, ¿es pot dir que apel·la a uns valors, estímuls, desitjos, universals? Per què? Quins poden ser aquests valors?
- Quin o quins són els missatges principals que ens vol fer arribar l'autor al llarg de l'obra?